

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Kateřina Vlachynská

Vliv tréninku exekutivních funkcí na regulaci negativních emocí

FF UK, Katedra psychologie, Praha, 2015

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.

Oponent: prof. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.

Diplomová práce se zabývá velmi zajímavým a ojedinělým tématem, jak její autorka opakovaně zdůrazňuje, souvisícím se stále více badatelsky sledovaným problémem vztahu kognice a emocí. V tomto případě se jedná také o její dopady aplikační, tj. využití počítačového tréninku exekutivních funkcí při ovlivňování negativního emočního prožívání. Práce byla zpracována za dohledu významného českého kognitivního badatele, dr. Ludka Stehlíka.

Paní Bc. Kateřina Vlachynská svou diplomovou práci uchopila formou tradičního schématu, doporučeného pro práce tohoto typu, tj. teoreticko-literární úvod (39 str.), empirická část (44 str.), písemnictví (97 titulů) a dalších požadovaných doplňků práce, tj. seznamy zkratk, obrázků, tabulek, grafů a přehledu příloh, jež jsou v elektronické verzi přístupny samostatně.

V úvodních, teoretických kapitolách DP, se autorka přehledně věnuje vymezení obou základních funkcí, jimiž se bude ve své práci výzkumně zabývat, tedy oblastem emocí a exekutivní funkce. Velmi fundovaně se zaobírá procesními modely emoční regulace, jejími funkcemi a též poruchami, tj. dysregulací. V závěru této kapitoly shrnuje klinické a experimentální důkazy u jednotlivých strategií. V následujících odstavcích je podán neuroanatomický výklad vztahu emočních a kognitivních struktur mozku a jejich význam pro emoční regulaci a též vysvětlen vztah kognitivní kontroly a přehodnocení. V poslední, třetí, teoretické kapitole, pak paní Bc. Kateřina Vlachynská přibližuje problematiku exekutivní funkce, plasticity mozku a kognitivního tréninku.

Ve výzkumné části DP autorka adekvátně vymezuje předmět výzkumu, svůj badatelský cíl a formuluje výzkumné otázky a hypotézy. Dále jsou popsána teoretická východiska, fáze řešení, použité metody (dotazníky a tréninkový program). Jsou uvedeny demografické charakteristiky obou souborů, výsledky a jejich interpretace a práce vrcholí rozsáhlou diskusí. V ní autorka DP opakuje některé výchozí teoretické předpoklady a podrobně rozebírá možné vlivy u základních exekutivně ovlivňovaných emočních strategiích (přehodnocení a regulace). A poté v závěru své práce paní Bc. Kateřina Vlachynská vyzdvihuje význam svého výzkumu především z hlediska jeho zajímavého designu a problematiky vůbec, která snad u nás nebyla ještě nikdy takto řešena.

U složení obou souborů, tj. výzkumného a kontrolního, by bylo možné položit si otázku, zda výsledky, které ani při použití sofistikované statistiky nepodpořily žádnou z hypotéz, nemohly být ovlivněny také výrazným rozdílem v zastoupení žen a mužů (např. kontrolní skupina 81,8 vs. 18,2%), přihlédneme-li k některým specifikům ženského a mužského citového prožívání. To je však připomenuto v souvislosti s dalšími mnoha charakteristikami, jež hypoteticky mohou emoční regulaci ovlivnit a jsou dostupné v zahraničních publikacích.

K DP bych měl několik připomínek, týkajících se především její formální stránky. Ač je psána velmi kultivovaným jazykem, objevily se chyby v gramatice, např. „... nabít ...“ (str. 17), „... neupallium ...“ (str. 23), „... hemisferické ...“ (str. 28), „... snaženým ...“ (str. 30), „... aree ...“ (str. 38), „... frenventistické ...“ (str. 66), „... nenalezly ...“ (str. 86), „... zcitlivit ...“ (str. 88); formát citací v písemnictví – samozřejmě záleží na použité normě, ale vypadá to, že autorka pracovala s citacemi podle APA – není u všech časopiseckých článků psán ročník kurzívou; dále u prací s více autory chybí před posledním z nich „&“, „2rd“ (str. 95), u Preiss, (2006) chybí spolueditorka a mělo by tedy být „... In M. Preiss, & H. Kučerová (Eds.) ...“ (str. 97).

Diplomovou práci hodnotím jako splňující všechna kritéria, jež jsou kladena na díla tohoto druhu a – jak ostatně její autorka opakovaně zdůrazňuje – u nás ojedinělou, a proto navrhuji její hodnocení známkou výborně.

V Praze 10. 1. 2016

Petr Kulišťák